

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 1 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

כללי

1. הוראה זו מחליפה הוראת אגף משפחות והנצחה מס' 220.01 מיום 1/1/2011 ובאה במקומה.
2. הוראה זו מתייחסת לחללי צה"ל, ולחללים אחרים שלגביהם הוחלט להקים קבר צבאי (חללי המשטרה, מג"ב, מוסד, שב"כ ושב"ס).
3. הוראה זו מתבססת על חוק בתי קברות צבאיים, התש"י-1950 (להלן : החוק).
4. מנהל מחוז הנצחה ביחידה להנצחת החייל הינו בעל הסמכות והאחריות לביצועה התקין של הוראה זו, באזור שבתחום אחריותו.
5. סגן וראש היחידה להנצחת החייל נושא באחריות מטה להנחיה, עדכון ובקרה של אופן הביצוע התקין של הוראה זו.

מטרה

6. הוראה זו באה לקבוע את דרכי הטיפול בבניית מצבה צבאית לחלל בבית עלמין צבאי / חלקה צבאית או לחילופין את זכאות משפחת החלל לקבלת השתתפות כספית בהקמת מצבה אזרחית בבית קברות אזרחי.

עקרונות

7. מצבה צבאית תיבנה ע"י היחידה להנצחת החייל אך ורק לפי המפרט הטכני המצורף בנספח ד' להוראה זו.
8. מצבה צבאית תיבנה עד 27 יום מיום קבורת החלל. מועד זה כולל את הנחת הכרית.
9. היחידה להנצחת החייל תבנה קבר ומצבה לחלל בבית עלמין צבאי או בחלקה צבאית, אלא אם בחרה המשפחה אחרת, כמפורט בסעיף הבא.
10. משפחת החלל רשאית לבנות לחלל קבר ומצבה אזרחית בבית קברות אזרחי ולקבל השתתפות כספית כמפורט בהוראה זו.
11. קבלת השתתפות כספית בהקמת מצבה אזרחית מותנה בפניית קרוב החלל ליח' להנצחת החייל ובהצגת חשבונית.

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 2 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

הגדרות

12. **חל-1** - טופס הודעה על נפילת חייל. הטופס מופק על ידי:
- א. צה"ל/ של"ר/ ענף נפגעים.
 - ב. משטרת ישראל/ ענף נפגעים.
 - ג. שב"ס / חטיבת נפגעים.
13. **חלל** – לעניין הוראה זו – מי שנקבע כזכאי להיקבר בבית קברות צבאי או בחלקה צבאית והוצא לגביו טופס חל-1. (חלל יחשב גם מי שנקבע כזכאי להיקבר בבית קברות צבאי והמשפחה בחרה אחרת, למשל בקבורה בקבר אזרחי בבית קברות אזרחי). בהגדרה זו נכללים חללי צה"ל, משטרה, מג"ב, המוסד לתפקידים מיוחדים, שרות הביטחון הכללי ושרות בתי הסוהר.
14. **כרית** - לעניין הוראה זו – אבן ראש המוצבת על קבר החלל ועליה חרוט נוסח החקיקה. הכרית מהווה חלק ממרכיבי המצבה.
15. **נוסח חקיקה** – לעניין הוראה זו - כיתוב על כרית המצבה כמוגדר בהוראת האגף 240.01.
16. **בניית המצבה** – לעניין הוראה זו – כל עבודות הבינוי הכוללות חפירה ובינוי מתחת ומעל פני הקרקע, כולל כרית המצבה.
17. **קרוב משפחתו של החלל (קרוב החלל)** – לעניין הוראה זו – כמוגדר בחוק ובתוספת לחוק: מי ששמו רשום בצה"ל (או בגופים האחרים עליהם הוחל החוק) כאדם הקרוב ביותר לנפטר. באין רישום כזה, האדם שנשאר בחיים וקודם בתור שלהלן:
- א. בן זוגו של החלל
 - ב. בניו ובנותיו
 - ג. הוריו
 - ד. אחיו ואחיותיו
 - ה. אחי הוריו ואחיותיהם
 - ו. אם הוא חבר קיבוץ / קבוצה / מושב ולא השאיר אחריו את הנזכרים בסעיפים א.ד., הרי שהקיבוץ/ הקבוצה/ המושב ייחשב כקרוב לו ביותר.

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הבריאות	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 3 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

מדרג סמכויות אישור

18. למנהל מחוז ביחידה להנצחת החייל סמכות ואחריות לטפל בבניית מצבה לחלל הנקבר באזור שבתחום אחריותו.
19. לר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי ביחידה להנצחת החייל סמכות ואחריות לטפל בהוצאת הזמנת עבודה לבניית מצבה.

זכאות

20. לקבורה בבית קברות צבאי או בחלקה צבאית זכאי חלל אלא אם בחר קרובו להביאו לקבורה בבית קברות אזרחי.
21. להשתתפות כספית בקבורת חלל בבית קברות אזרחי זכאי קרובו של חלל שנקבר בבית קברות אזרחי.

גובה הסיוע

22. גובה ההשתתפות המירבי בבניית מצבה אזרחית מפורט בנספח ג' להוראה זו.
23. גובה ההשתתפות ייקבע על ידי סגן ור' היחידה להנצחת החייל לפי עלויות בניית מצבה צבאית שנקבעו במכרז לאותה שנה. עדכון גובה ההשתתפות יתואם עם ר' היחידה לתקציבים והתקשרויות ועם ר' מערכת חשבונות משפחות והנצחה.

הטיפול בבניית מצבה בבית קברות/ בחלקה צבאית

24. לאחר קבורת החלל בבית קברות צבאי, יעביר מנהל מחוז הנצחה שבו נקבר החלל בקשה לבניית מצבה לר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי. הבקשה תוגש על גבי טופס 'בניית מצבה' (נספח א').
- בבקשה יפורטו: שם החלל; מספר תיק החלל; בית הקברות. יתר הפרטים יילקחו ממערכת המידע הממוחשבת למיפוי וניהול בתי קברות צבאיים (GIS).
25. מנהל מחוז הנצחה אחראי לעדכן את ר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי על השינוי הנדרש במועד בניית המצבה אם יחול שינוי במועד האזכרה.
26. מנהל מחוז הנצחה או נציגו, ייפגש עם בני משפחת החלל לאחר היום השביעי לקבורה ויסכם עימם את נוסח החקיקה.
27. בקשה להכנת כרית המצבה תועבר למנהל מחוז ההנצחה הרלוונטי, לצורך קביעת נוסח החקיקה וחריטתו על הכרית, כמפורט בהוראה 240.01.

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 4 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

28. על מנהל מחוז הנצחה לוודא תוך 10 ימים כי תואם מועד לבניית המצבה.
29. הקבלן המבצע יפנה למנהל מחוז הנצחה לתאום מועד תחילת העבודה וכל היבט אחר הנדרש בהתאם לחלקה בה תבנה המצבה.
30. מנהל מחוז הנצחה יעקוב אחר בניית המצבה בהתאם למפרט הנדרש באותו בית קברות, בהתאם להנחיות הייחודיות לחלקה ובהתאם לתאריכים הנקובים בהוראת הבנייה ויוודא בניית המצבה במועד.
31. מנהל מחוז הנצחה יוודא בסמוך למועד האזכרה שהמצבה בנויה, ידאג להבאת כרית המצבה, להצבתה במקומה ולהשלמת העבודות בסביבת המצבה: ריצוף, גינון, השקיה וכד'.
32. הטיפול בהזמנת עבודה ע"י ר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי:
- עם קבלת הבקשה לבניית המצבה יבצע ר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי את הפעולות הבאות:
- א. יכין 'הוראת בניה' (נספח ב') לקבלן שזכה במכרז לביצוע עבודות בנית מצבות באותו האזור. ב'הוראת הבניה' יפורט:
- שם החלל,
 - תאריך נפילה,
 - מקום קבורה (כולל פירוט מס' חלקה, מס' שורה, מס' קבר),
 - מועד תחילת בניית המצבה ומועד סיום בניית המצבה. מועד הסיום ייקבע לעד 3 ימים לפני מועד האזכרה וגילוי המצבה.
- ב. ישלח 'הוראת הבניה' לקבלן והעתקה למנהל מחוז הנצחה, האחראי למעקב על הביצוע.

הטיפול במתן השתתפות בהקמת מצבה בבית קברות אזרחי

33. קרוב משפחתו של החלל שהחליט לקבורו בבית קברות אזרחי, כמוגדר בחוק, רשאי לבחור בין הקמת קבר צבאי לבין קבלת השתתפות כספית בהקמת קבר אזרחי. בחירה בקבר צבאי תטופל כאמור בסעיפים של פרק ' הטיפול בבניית מצבה בבית קברות / חלקה צבאית'.
34. קרוב החלל יפנה לע' בכיר לרווחה והטבות הנצחה ביח' להנצחת החייל, בבקשה לקבלת השתתפות בהקמת המצבה בצרוף חשבונית מס/קבלה מקורית.

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 5 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

35. ע' בכיר לרווחה והטבות הנצחה :

א. יוודא קיומו של תיק למקבל התשלום במערכת הממוחשבת, במידת הצורך ייפתח תיק ויזין את פרטי חשבון הבנק שצוין על ידי הפונה.

ב. יוודא קבלת חשבונית מס/קבלה.

ג. יפתח הטבה במק"ט 29084.

ד. יעביר ליח' לחשבונאות משפחות והנצחה לאשרור וביצוע התשלום.

רמת השירות- משך ביצוע

36. על מנהל מחוז ההנצחה שבתחומו נקבר החלל, לוודא השלמת הטיפול בהקמת הקבר בתוך מסגרת זמן של 27 יום מתאריך הקבורה.

37. במקרה של החזר תשלום לקרוב החלל, על ר' היחידה לקשר עם משפחות וקשרי חו"ל לוודא השלמת הטיפול בבקשה בתוך מסגרת זמן של 21 יום מקבלת כל המסמכים ע"י הפונה.
מסגרת זמן זו כוללת 14 יום ע"י היחידה לקשר עם משפחות וקשרי חו"ל ו-7 ימים ע"י היח' לחשבונאות משפחות והנצחה.

אריה מועלם

סמנכ"ל וראש אגף משפחות, הנצחה ומורשת

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הבריאות	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 6 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

נספח א' להוראה 220.01

מדינת ישראל
משרד הבריאות – אגף משפחות, הנצחה ומורשת

היחידה להנצחת החייל

תאריך: _____

אל: ר' חטיבת פיקוח ובינוי בתי עלמין ארצי – היחידה להנצחת החייל

הנדון: בניית מצבה

אבקשך להורות על בניית מצבה בהתאם לפרטים הבאים:

פרטי החלל: _____

מ.א.

שם פרטי

שם משפחה

נפל בתאריך: _____

נקבר בתאריך: _____

מקום הקבורה: _____

בית הקברות פרטי החלקה: מס' אזור, מס' חלקה, מס' שורה, מס' קבר

תאריך מבוקש להתחלת הבנייה של הקבר: _____

תאריך האזכרה/ גילוי המצבה: _____

ב ב ר כ ה,

מ נ ה ל מחוז הנצחה

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הבריאות
	שם הפרק: הוראות הנצחה		
	2/1/2023 בתוקף מ:	מהדורה: 01	
	עמוד 7 מתוך 9		
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית		הוראה מס': 220.010

נספח ב' להוראה 220.01
מדינת ישראל
משרד הבריאות – אגף משפחות, הנצחה ומורשת

היחידה להנצחת החייל

חטיבת בינו

תאריך: _____

לכבוד: _____

הנדון: הוראת בניה

ע"פ חוזה מס' _____

שם החלל :			ז"ל
שם משפחה		שם פרטי	
תאריך נפילה :		מקום הקבורה :	
פרטי מקום הקבר :			
מס' חלקה		מס' שורה	מס' קבר
תאריכי בניית הקבר :		התחלה-	סיום-

הקבלן יתאם את מועד ביצוע העבודה עם מנהל מחוז הנצחה ועם מפקח הבניה (_____)

הודעה טלפונית על הוראת הבניה נמסרה לקבלן בתאריך: _____.

בכבוד רב,
ר' חטיבת הבינוי

העתק: מנהל מחוז הנצחה-
מפקח בניה - _____

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון
	שם הפרק: הוראות הנצחה		
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01	
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית		
	מס' הפרק: 20		
	עמוד 8 מתוך 9		
	הוראה מס': 220.010		

נספח ג' להוראה 220.01

גובה ההשתתפות בבניית מצבה אזרחית-נכון לינואר 2023

גובה ההשתתפות בבניית מצבה אזרחית הינו – 4,890 ש"ח.

 אגף משפחות הנצחה ומורשת	משהב"ט – אגף משפחות, הנצחה ומורשת		 משרד הביטחון	
	שם הפרק: הוראות הנצחה			מס' הפרק: 20
	בתוקף מ: 2/1/2023	מהדורה: 01		עמוד 9 מתוך 9
	נושא: טיפול בבניית מצבה צבאית			הוראה מס': 220.010

נספח ד' להוראה 220.01

מפרט טכני לבניית מצבה צבאית

1. מצבה צבאית תבנה במידות כלליות 80X180 ס"מ ותכלול קירות היקפיים בארבע דפנות.
2. גובה פני הקירות יהיה 35 ס"מ מעל פני השטח המרוצף.
3. הקירות בארבע הדפנות יהיו מורכבים בציפוי אבן ירושלמית כדוגמם "מוקדם" וגב בטון בציידם האחורי.
4. עוביים הכולל של הקירות יהיה 10 ס"מ.
5. הקירות ייבנו על פני משטח בטון שיכסה על תשתית הקבר.
6. מידות אבני הציפוי, אופן סידורם וכמות וגודל האבנים יהיה על פי המפורט בתכנית פ-61 ופ-62 שבהסכמי המחירים לביצוע עבודות בינוי בבתי קברות צבאיים.
7. **פני המצבה העליונים** יבוצעו באחד משני אופנים, על פי הנהוג בבית הקברות הנתון:
 - א. **עם ערוגה וצמחיה בתוכה**, כאשר סיומת הקירות בפניהם העליונים יהיו באמצעות נדבך ראש כמפורט בתכנית פ-61.
 - ב. **כיסוי שיש** בעובי 4 ס"מ מסוג חברוני לבן כמפורט בתכנית פ-62. 35 ס"מ מעל פני השטח המרוצף.